

Za velike uspehe je treba mnogo truda. Naš gasilski kongres mora biti veliki uspeh!

Gasilska zajednica za dravsko banovino
v Ljubljani.
št. 1707/39.

Ljubljana, dne 22. marca 1939.

Vabilo

Na osnovi § 57 zakona o organizaciji gasilstva sklicujemo

REDNO LETNO SKUPŠČINO

Gasilske zajednice drav. banovine za nedeljo, 16. aprila 1939
ob 9^h dopoldne v verandni dvorani hotela Union v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Otvoritev.
2. Čitanje zapisnika IV. redne glavne skupščine z dne 10. aprila 1938.
3. Izvolitev dveh overovateljev zapisnika.
4. Poročilo poslovalcev osrednjega odbora:
 - a) starešine,
 - b) tajnika,
 - c) blagajnika,
 - č) gasilskega inšpektorja.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Odobritev proračuna za l. 1939.
7. Poročilo o »Gasilcu«.
8. Poročilo »Samopomoči«.
9. Pravilnik Samarijanskega odseka.
10. Poročilo o Nabavljalni zadrugi.
11. Samostojni predlogi.
12. Slučajnosti.

V smislu določil § 52 toč. 5 zakona o organizaciji gasilstva je mogoče razpravljati o predlogih članov zajednice samo tedaj, če so predloženi starešinstvu vsaj 3 dni pred skupščino.

Vsaka župa pošlje na skupščino zajednice po dva predstavnika v smislu določil §§ 32 in 50 zak. o organizaciji gasilstva.

Vsi predstavniki gasilskih žup morajo imeti poverilnice Gasilske zajednice, s katerimi se izkažejo, da so upravičeni zastopati župo na skupščini zajednice.

Po § 50 zakona o organizaciji gasilstva sestavljajo skuščino zajednice: osrednji odbor, nadzorni odbor in po dva predstavnika vsake župe.

Vabimo vse člane zajednice, da se sklicane skupščine gotovo udeležijo.

Z gasilskim: NA POMOČ!

Tajnik:

Mežek Franc l. r.

Starešina:

Dr. Kodre Anton l. r.

Službene vesti

Vesti starešinstva Gasilske zveze

Seja starešinstva je bila 18. 2. 1939. Določeno je bilo, kdaj se sestanejo zvezini delovni odbori. Odbor za sestavo predlogov o izpremembah gasilskega zakona se je sestal 26. februarja v Zagrebu (pozneje še 11. in 12. marca. — Opomba ur.). — Tehnični odbor zvezine uprave bo sklican v 15 dneh potem, ko bo pripravljen načrt vadnika za orodje (o vadniku za orodje se je že posvetoval tehnični svet zveze in je načrt sestavljala posebna komisija po pooblastilu zvezinega tehničnega sveta. — Op. ur.).

V ministrstvu so bila posvetovanja za sestavo predloga, kako se naj na novo uredi požarno policijska služba v naši državi. (Že lani je vlada dobila v fin. zakonu pooblastilo, da sme s posebno uredbo predpisati novi požarni policijski red. Letos je to pooblastilo zopet v finančnem zakonu. — V finančnem zakonu je tudi pooblastilo vladi, da sme spremeniti zakon o organizaciji gasilstva. — Op. ur.)

Zamenjava medalj o pohvalnih priznanjih za dolgoletno službovanje pri gasilstvu. Po veljavnih predpisih o gasilskih odlikovanjih in pohvalnih priznanjih je treba prej pridobljeno medaljo za manjletno službovanje (10 ali 15 letno) vrniti, ko se dobi nova. Če je na pr. gasilec imel bronasto medaljo za 10 letno službovanje, pa je s 15 letnim službovanjem pridobil pravico do srebrne medalje, je moral bronasto medaljo vrniti, ko je dobil srebrno. — Zvezina uprava je na svoji seji 9. in 10. febr. v Beogradu sklenila spremeniti čl. 16. predpisov o odlikovanjih in pohvalnih priznanjih v tem smislu, da medalj za manjletno službovanje ni treba vračati, ko se dobi medaljo za večletno službo. (Razpis Gas. zveze od 17. 2. 1939, št. 348 in razpis Gas. zajednice od 20. 2. 1939, št. 1047.)

Dopusti poslovalcev v višjih gasilskih edinicah. Uprava Gasilske zveze je na svoji seji 9. in 10. 2. 1939 sklenila spremeniti čl. 95. pravil gasilske službe in mu dodati sledeče določilo:

»Za dopust in oviranost se smatra tudi, če član (redni, ozir. izvršujoči) gasilske čete vrši posle v višji gasilski ustanovi (župi, zajednici ali zvezi) kot starešina ali njegov namestnik, tajnik, blagajnik, inšpektor ali član uprave zveze. Takemu poslovalcu je njegova matična edinica (gasilska četa) dolžna dovoliti dopust za dobo, dokler traja njegova funkcija v višji gasilski edinici, če to zahteva v smislu čl. 97. točka e) pravil gasilske službe. (Razpis zveze 17. 2. 1939, št. 349 in razpis zajednice 20. 2. 1939, št. 1042.)

Brzojavni naslov ministrstva za obvezno telesno vzgojo je od 15. februarja 1939 naprej »Mifiva Beograd«. (Razpis zveze od 17. 2. 1939, št. 312 in razpis zajednice od 20. 2. 1939, št. 1044.)

Vesti starešinstva Gasilske zajednice

Seja osrednjega odbora je bila 18. in 19. marca v Ljubljani. — Zajedničina skupščina se sklicuje 16. 4. 1939 v Ljubljano. (Glej vabilo na 1. strani današnje številke!) — Predsedniki kongresnih odborov so poročali o delu ter se je ugotovilo, da priprave za kongres povoljno napredujejo. — Zajednica je dobila dovoljenje, da priredi loterijo s skupno vrednostjo vseh srečk do pol milijona. (Kakor je že znano, bi naj čisti

dobiček loterije služil za gradbo gasilske šole v Ljubljani. — Op. ur.) — Tehnični odbor za kongres je končal s pripravami za vaje in nastope, po večini žup so se vršili tečaji za kongresne nastope in tekme. — Organizacijsko delo za kongres se nadaljuje ter se vršijo tihe pa zelo obsežne priprave. Vložena je prošnja za četrtinsko vožnjo; za prenočišča naj bi se uporabile vse ljubljanske šole in je vložena prošnja na ljubljanski mestni šolski svet; razgovarjajo se za stadion, na katerem naj bi bil veliki nastop 15. avgusta in tudi tekme; glede prehrane gasilcev in drugih udeležencev razmišljajo, kako bi se dala enotno urediti itd. Pri zajednici je sploh zelo živahno in se kongres s polno paro pripravlja.

Na seji osrednjega odbora je starešina poročal, kako dela poseben zvezin odbor, ki pripravlja predloge za spremembo gasilskega zakona. Ta odbor je že zelo napredoval z delom in ga bo kmalu končal ter predložil zvezini upravi svoje predloge. (O zadevi bomo mogli v prihodnji številki najbrž kaj več poročati. — Op. ur.)

Naši tečaji

Letošnji zimski tečaji so pokazali prav tako lepe uspehe kakor lanski. Izvršili so se vsi tečaji, ki jih je zajednica v svojem načrtu predložila, razen dveh, ki bosta prihodnjo zimo še v Mariboru.

Tečajniki, predavatelji in vodstvo na strokovnem tehničnem tečaju v Celju od 24. do 27. januarja 1939.

Gasilski kongres od 13. do 15. avgusta letos v Ljubljani mora biti naš skupen uspeh in uspeh vsakega slovenskega gasilca posebej: Vsak naj se pripravlja in vsi ga pripravljajmo!

Uspehi na tečajih

(V nadaljevanje str. 7 »Gasilca« št. 1 iz leta 1939.)

Gasilska zajednica za dravsko banovino v Ljubljani je priredila v mesecu januarju in februarju 1939. tri gasilske strokovno-tehnične tečaje, in sicer dva v Ljubljani in enega v Celju. Na tečajih so položili naslednji gasilci poveljniške izpite:

Gasilska župa sreza Brežice.

Z odličnim uspehom:

Priimek in ime	Čin	Prost. gasilska četa
Ivšič Mihael	tajnik	Krška vas
Kolander Josip	gasilec	Sevnica
Lubšina Anton	predsednik	Krška vas

Z dobrim uspehom:

Čater Anton	oddelni vodja	Brežice
Iljaš Vinko	poveljnik	Stara vas-Bizelsko
Lapuh Martin	predsednik	Sromlje
Ostrovršnik Ivan	rojnik	Sevnica
Rabuda Ivan	gasilec	Veliki Kamen
Veble Ivan	rojnik	Kapele
Zajc Ivan	poveljnik	Vel. Obrež
Žerjov Karol	pov. namestnik	Brežice

Gasilska župa sreza Celje.

Z odličnim uspehom:

Berglez Ivan	rojnik	Gaberje
Domitrovič Ljubo	roj. namestnik	Celje
Flere Anton	oddelni vodja	Dobrna
Kokošinek Stane	rojnik	Gaberje
Pilih Ivan	poveljnik	Trnovlje

Z dobrim uspehom:

Jezernik Martin	gasilec	Zg. Ponikva
Juršič Rajko	gasilec	Celje
Lesjak Franc	predsednik	Slivnica
Mak Ivan	orodjar	Babno
Osojnik Franc	ročelnik	Socka
Petan Ivan	gasilec	Dobrna
Potočnik Franc	gasilec	Kaplja vas
Rogl Josip	gasilec	Šešče
Štante Anton	rojnik	Babno
Tratnik Leopold	pov. namestnik	Nova cerkev
Zupan Filip	pov. namestnik	Vransko
Žgank Jože	pov. namestnik	Št. Lovrenc

Gasilska župa sreza Črnomelj.

Z odličnim uspehom:

Kremesec Franc	gasilec	Metlika
----------------	---------	---------

Z dobrim uspehom:

Novak Janez	povelj. namestnik	Stranska vas-Krupa
Šubič Franc	gasilec	Čeplje-Vimolj-Kralji
Matkovič Franc	predsednik	Stari trg

Priimek in ime	Čin	Prost. gasilska četa
Primožič Stanko	predsednik	Otok
Štaudahar Jože	gasilec	Predgrad

Gasilska župa sreza Gornji grad.

	Z odličnim uspehom :	
Miklavc Ivan	orodjar	Bočna
	Z dobrim uspehom :	
Cajner Ludvik	rojnik	Gorica
Herle Mirko	gasilec	Solčava
Jeraj Ivan	gasilec	Pobrežje ob Savinji
Krajnc Avgust	tajnik	Mozirje
Krefelj Anton	gasilec	Gorica

Gasilska župa sreza Kamnik.

	Z odličnim uspehom :	
Drovc Franc	oddelni vodja	Motnik
Habjan Vinko	povelj. namestnik	Domžale
	Z dobrim uspehom :	
Kokal Franc	tajnik	Vrhopolje
Kralj Miha	gasilec	Trzin
Erklavc Valentin	gasilec	Študa
Vrankar Anton	poveljnik	Smartno

Gasilska župa sreza Kočevje.

	Z odličnim uspehom :	
Gačnik Ignac	predsednik	Zamostec
Prelesnik Anton	poveljnik	Dol. Lazi
Šobar Anton	poveljnik	Dane
Tschinkel Ervin	gasilec	Kočevska Reka
	Z dobrim uspehom :	
Gramer Matija	poveljnik	Rajhenau
Krisch Ivan	povelj. namestnik	Grčarice
Meditz Friderik	tajnik	Nemška Loka
Semenič Anton	gasilec	Fara Vas
Brodnik Franc	gasilec	Dvorska vas
Čampa Jože	orodjar	Vel. Poljane
Hrovat Anton	poveljnik	Hočevje
Miklič Janez	rojnik	Dobropolje
Modic Ivan	povelj. namestnik	Vel. Lašče
Rus Alojz	poveljnik	Dolenja vas
Šporar Ivan	gasilec	Struge

Gasilska župa sreza Kranj.

	Z odličnim uspehom :	
Eržen Franc	predsednik	Besnica
Jenko Jože	poveljnik	Zg. Brnik
	Z dobrim uspehom :	
Ješe Peter	gasilec	Mavčiče
Kristanc Franc	povelj. namestnik	Kokrica
Perčič Janez	poveljnik	Trstenik
Košir Peter	poveljnik	Bistrica

Gasilska župa sreza Krško.**Z dobrim uspehom :**

Breer Robert	rojn. namestnik	Št. Rupert
Cerovšek Ivan	poveljnik	Sv. Duh
Glušič Srečko	povelj. namestnik	Sv. Rok
Prah Aleksander	rojn. namestnik	Št. Rupert
Škulj Martin	rojn. namestnik	Cerklje
Klanjšek Jože	rojn. namestnik	Krško

Gasilska župa sreza Laško.**Z odličnim uspehom :**

Cestnik Ludvik	gasilec	Trbovlje-trg
Pust Franc	gasilec	Trbovlje-trg

Z dobrim uspehom :

Horjak Ivan	gasilec	Zidani most
Lendaro Peter	gasilec	Loka pri Zidanem mostu
Primon Ivan	poveljnik	Sv. Jedert
Vizovišek Josip	rojn. namestnik	Rečica pri Laškem

Gasilska župa sreza Litija.**Z odličnim uspehom :**

Ambrož Pavle	poveljnik	Javorje
Kos Martin	gasilec	Litija
Dolenc Franc	blagajnik	Višnja gora
Medved Anton	poveljnik	Zagorje ob Savi
Obreza Ivan	poveljnik	Kandrše
Ušter Martin	rojn. namestnik	Kresnice

Z dobrim uspehom :

Erjavc Franc	poveljnik	Vrhe
Žefran Alojz	poveljnik	Vel. Gaber
Kastelic Franc	gasilec	Dob

Gasilska župa Ljubljana-mesto.**Z odličnim uspehom :**

Hočevar Josip	poveljnik	Zg. Šiška
Robežnik Milan	poveljnik	Ljubljana-Vič

Z dobrim uspehom :

Goli Anton	poveljnik	Rudnik
------------	-----------	--------

Gasilska župa sreza Ljubljana-okolica.**Z odličnim uspehom :**

Brodnik Ivan	poveljnik	Medno
Brodnik Janez	povelj. namestnik	Št. Jurij
Duhovnik Miha	orođjar	Št. Vid nad Ljubljano
Klander Ivan	trobentač	Dolsko
Kralj Rudolf	gasilec	Pšata
Mehle Franc	poveljnik	Ponova vas
Nučič Franc	gasilec	Klada
Rožmanc Joško	gasilec	Horjul
Sojar Franc	gasilec	Podgorica
Suhadolnik Ivan	poveljnik	Rakitna
Žgajnar Karol	povelj. namestnik	Gatina

Priimek in ime	Čin	Prost. gasilska četa
Štrukelj Ivan	gasilec	Škocjan pri Turjaku
Zupančič Janez	poveljnik	Grosuplje
Šušteršič Peter	preds. nadzor. odb.	Preska-Medvode
Z dobrim uspehom :		
Kopač Stanko	gasilec	Št. Vid nad Ljubljano
Tome Anton	poveljnik	Preska-Medvode
Košćak Franc	poveljnik	Žalna
Kržić Karol	gasilec	Kamnik pri Preserju
Maček Janez	poveljnik	Vrhnika
Podlogar Jože	gasilec	Skopačnik
Vidmar Franc	oddelni vodja	Jezero
Zakrajšek Ivan	gasilec	Vel. Mlačevo

Tečajniki, predavatelji in vodstvo na strokovnem tehničnem tečaju v Ljubljani od 10. do 14. februarja 1939.

Gasilska župa sreza Logatec.

Z odličnim uspehom :

poveljnik	Martinjak
povelj. namestnik	Planina

Z dobrim uspehom :

gasilec	Hotedršica
poveljnik	Jezero
gasilec	Nova vas
poveljnik	Vrh-Sv. Trije Kralji
gasilec	Unec
gasilec	Bezuljak
blagajnik	Pudob
poveljnik	Ivanje selo

Puntar Ivan
Šemrl Rajko

Šemrov Jože
Kotnik Janez
Krašovec Jože
Lukančič Vinko
Matičič Miroslav
Obreza Jakob
Sterle Alojz
Urbas Anton

Gasilska župa sreza Novo mesto.

Z odličnim uspehom :

Florjančič Vladimir	gasilec	Št. Peter
Šule Franc	gasilec	Prečna
Bolka Anton	gasilec	Št. Lovrenc
Korče Jože	poveljnik	Soteska

Z dobrim uspehom :

Kuhelj Janez	poveljnik	Zagradec
Gimpelj Franc	rojnik	Toplice
Golobič Jože	oddelni vodja	Stopiče
Hrovat Alojz	gasilec	Šmihel
Korbar Franc	poveljnik	Dol. Kamence
Mohorič Jože	gasilec	Reber pri Žužemberku
Skol Janez	povelj. namestnik	Selo
Trunkelj Ignac	tajnik	Sela Šumberk
Zupančič Ivan	povelj. namestnik	Ponikve

Gasilska župa sreza Radovljica.

Z odličnim uspehom :

Reš Janez	poveljnik	Mošnje
Anderle Leopold	poveljnik	Smokuč
Brcce Anton	poveljnik	Kranjska Gora
Robič Janez	poveljnik	Hrušica
Žnidar Alojz	orodjar	Nomenj

Z dobrim uspehom :

Lukan Miha	poveljnik	Kamna gorica
Gašperin Rudolf	gasilec	Begunje
Jakelj Janez	povelj. namestnik	Dovje
Sodja Jakob	povelj. namestnik	Blejska Dobrava
Zupan Ciril	gasilec	Leše

Gasilska župa sreza Slovenji Gradec.

Z odličnim uspehom :

Jelen Baltezar	ročelnik	Velenje-rudnik
Novak Ivan	oddelni vodja	Velenje-trg
Šmon Ivan	predsednik	Št. Janž

Z dobrim uspehom :

Knap Anton	rojn. namestnik	Podgorje
Konečnik Josip	poveljnik	Št. Janž pri Dravogradu
Kristan Maks	tajnik	Legen
Lavre Franc	povelj. namestnik	Golovabuka
Meža Ivan	rojnik	Šalek
Rožman Alojz	gasilec	Št. Janž pri Dravogradu
Zabukovnik Anton	rojnik	Šalek

Gasilska župa sreza Škofja Loka.

Z odličnim uspehom :

Žontar Janez	povelj. namestnik	Virmaše-Sv. Duh
--------------	-------------------	-----------------

Z dobrim uspehom :

Jenko Franc	gasilec	Godešič
Vilfan Franc	povelj. namestnik	Žabnica

Navodilo za preprečanje in gašenje požara

V primeru, da je pomoč, ki je bila poslana za gašenje požara iz gasilskih postaj najbližje okolice, nezadostna, potem moramo zahtevati pomoč od drugih pristojnih gasilskih organizacij iz širše okolice. Te so dolžne, da odpošljejo takoj en del svojih razpoložljivih sil (moštva in orodja).

Letala objavljajo požarno nevarnost brezžično ali pa mečejo pismena poročila na gasilske postaje in opazovalnice.

c) Način in sredstva za gašenje požara so navedena v oddelku D, II. dela teh navodil.

Pri požarih večjih gozdov in posevkov (žitnih polj), ki so jih povzročile termitske in fosforne letalske bombe ali vžigalne zmesi, moramo predvsem oddeliti goreče dele zemljišča in pričeti borbo z ognjem od zunaj.

Gozdne in poljske požare gasimo na ta način, da ogenj presekamo. Navadno primanjkuje vode in se moramo v tem primeru posluževati drugih sredstev. Manjše požare udušimo z vejami ali prekopavanjem zemljišča. Včasih moramo izsekati zaščitne pasove ali pa celo zažgati protigenj.

č) Ustanavljanje novih in pojačanje že obstoječih gasilskih edinic:

Že obstoječe gasilske organizacije izvršujejo svojo nalogo dalje z moštvom, ki ni obvezano služiti v vojski ali pa bo oproščeno po odredbi o oprostitvi od vojne dolžnosti.

Če se pokaže potreba, se morajo ustanoviti nove gasilske edince.

Številčno stanje gasilskih edinic v posameznih naseljenih krajih zavisi od stopnje njihove ogroženosti.

V važnih in bolj naseljenih krajih in poslopih moramo gasilsko edinico pojačati z ozirom na moštvo in opremo dvakrat ali celo trikrat. Pa tudi to pojačanje ustreza le pod pogojem, če bodo v primeru katastrofalnega požara pritekale na pomoč tudi sosednje gasilske edince, ki so za to določene po požarno-obravnem načrtu. Ti posli spadajo v delokrog Gasilske zveze in njej podrejenih organov.

V večjih naseljenih krajih izvršujejo protipožarno zaščitno organizacijo posameznih poslopij ali celih skupin zgradb pristojni organi upravne oblasti krajevnim prilikam primerno in po določbah točke 11, oddelka C splošnih navodil za delo v obrambi dežele pred sovražnimi napadi iz zraka.

ZA SPOMIN

Vezer Geza,

predsednik občine Martjanci in podstarešina gasilske župe Murska Sobota, je v 50. letu svoje starosti zaradi zahrbtnih boleznih dne 14. januarja t. l. na svojem domu v Martjancih umrl. Kdo izmed gasilcev Prekmurja ni poznal pokojnega Vezer Gezo. Menda ni pri nas nobena, ne le med gasilci, ampak tudi med kmetovalci, trgovci, gostilničarji itd., ki bi pokojnega Geze ne poznal. Saj si je znal pridobiti s svojim prijaznim, pa vendar odločnim nastopom, simpatije in naklonjenost vseh poštenih Prekmurcev. Dobro je poznan tudi v ostali Sloveniji, saj je dolgo let uspešno zastopal naše gasilce pri zajednici kot njen odbornik in naše pridobitne ljudi kot odbornik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Kot vnet Slovenec se je silno veselil osvoboditve Prekmurja in takoj začel sodelovati z našimi tedanjimi oblastvi radi organizacije raznih ustanov. Posebno se je izkazal z organizacijo gasilstva s tem, da je ustanovil nad 50 prostov. gasilskih čet, ki jih je prav uspešno vodil v svoji tedanji župi. Kot vnet in ugleden Slovenec je parkrat kandidiral za narodnega poslanca, ob svoji smrti je pa bil namestnik današnjega narodnega poslanca g. Bajleca. Ustanovil je tudi razna gospodarska društva ter bil predsednik občine vse do svoje smrti. Na željo je bil pokopan v gasilski obleki. Poleg številnega naroda se je njegovega pogreba udeležilo tudi

nad 300 gasilcev z gasilsko godbo iz Murske Sobote in starešinom župe na čelu. Izmed ostalih govornikov se je poslovil od pokojnega podstarešine tudi župni starešina z globoko v srce segajočim govorom. Zapustil je vdovo, mater in tri hčerke, od katerih je starejša poročena s profesorjem gimnazije v Ptuju. Naj mu Bog da večni mir v domači grudi. Mi gasilci ga pa bomo ohranili v prav dobrem spominu.

★

Obrež pri Središču

Prostovoljno gasilsko četo v Obrežu pri Središču je v preteklem letu zadela težka izguba. Iz naših vrst so za vedno preminuli trije tovariši, in sicer

Kosi Matej,

ustanovitelj in prvi predsednik naše čete, kateri je bil na čelu skozi 14 let od ustanovitve l. 1924. pa do smrti 18. aprila 1938. Z njegovo smrtjo smo zgubili agilnega in požrtvovalnega predsednika.

Kot druga žrtev neusmiljene smrti je bil mlad tovariš, navdušen gasilec

Marin Ivan,

vstopil v četo l. 1933., umrl 15. maja 1938.

Kot tretjega je iztrgala smrt iz naše vrste dobrega tovariša

Kolarič Franca,

ki je bil član od ustanovitve pa do dneva smrti 12. dec. 1938. Vse tri je naša četa pokopala z vsemi gasilskimi častmi. Umrlim tovarišem ohranimo časten spomin, njihovemu delu in žrtvam v korist gasilstva pa večna slava!

in sicer sporazumno z izvršilnimi gasilskimi organi in s pomočjo samih stanovalcev.

d) Opremo gasilskih edinic moramo povečati sorazmerno s pojačanjem same edince.

Za najobčutljivejše dele opreme, kot so n. pr. brizgalne, cevi itd., mora vsaka gasilska edinica imeti dovoljno količino nadomestnih delov (rezerve).

Vasi in manjši naseljeni kraji morajo imeti dovoljno količino orodja in pribora za omejitve gozdnih in poljskih požarov. Za ta sredstva morajo poskrbeti pristojne krajevne oblasti v mirnem času.

Osebnopremo gasilcev moramo izpopolniti še z maskami in zaščitnimi sredstvi (obleko in drugo) proti bojnim strupom.

e) Nabava, razpored in shranjevanje potrebnih gasilskih naprav in orodja se mora vršiti po že vnaprej določenem požarno-obrambnem načrtu.

f) Načrt izvršilnih ukrepov za požarno zaščito mora predvideti v vseh potankostih:

1. pregled razporeda gasilskega osebja in orodja pred napadom;

2. Obveščevalno službo, objava nevarnosti in ugašanje svetlobe (zatamnitev);

3. izvršilne ukrepe za gašenje požara v dotičnem okolišu (razpored moštva in gasilskih naprav, prometnih cest itd.);

4. ukrepe za gašenje več požarov v dotičnem okolišu (vrstni red gašenja z ozirom na važnost gorečih poslopij, razdelitev moštva in požarnih naprav, prometnih cest itd.);

5. ukrepe za pomoč, če se pojavi požar v sosednjem okolišu in je istočasno nastal požar ali pa obstoja požarna nevarnost v lastnem okolišu;

6. ukrep za medsebojno pomoč pri nastalem požaru v sosednjih okoliših, če v lastnem okolišu ni požara in tudi nobene požarne nevarnosti;

7. vse ostale ukrepe, ki bi jih bilo potrebno z ozirom na krajevne prilike predvideti in urediti.

Na podlagi tega načrta moramo izdati potrebna navodila in odredbe, da se izvede požarna zaščita.

Na podlagi delovnega načrta izdajajo vsi organi gasilske službe in drugi organi (krajevna upravná oblast, tovarniška uprava, postajenačelniki itd.) krajevnim prilikam in odredbi točke 13, oddelka C splošnih navodil za delo pri obrambi dežele od sovražnega napada iz zraka primerna

posebna navodila in odredbe za svoje gasilsko osebje, da ga seznanijo z njihovimi dolžnostmi. Prirejajo naj tudi primerne in potrebne vaje.

g) Za pouk in vaje gasilskega osebja moramo poskrbeti v vojnem času z ozirom na večjo požarno nevarnost čim večkrat, in to podnevi in ponoči. Pri tem moramo imeti za cilj, da se bo moštvo praktično usposobilo za dolžnosti, ki so mu namenjene.

h) S pomočjo radija, predavanj, dnevnega časopisja, propagandnih brošur itd. moramo poročati in poučevati prebivalstvo z namenom, da zadobi primerno disciplino v primeru požara. Pravilno gašenje raznih vrst požara predočimo prebivalstvu najboljše z javnimi vajami gasilskih edinic.

i) Nadzorstvo in kontrolo nad izvršitvijo vseh priprav za požarno zaščito izvršujejo organi, ki so predvideni v točki 17, III. poglavja splošnih navodil za delo pri obrambi dežele v primeru sovražnega napada iz zraka, in v točki 2, IV. dela teh navodil.

j) Gasilsko obrambo v mirnem času izvajamo v okviru vseh ostalih ukrepov za deželno obrambo, in sicer v vsem po določbah teh navodil in oddelka D, III. poglavja splošnih navodil za delo pri obrambi dežele od sovražnega napada iz zraka.

B. Posebna navodila

a) Za naseljena mesta

1. Za zaščito proti požaru moramo pripraviti zadostno število rezervnih aparatov in tudi zadostno količino rezervnih sredstev za njihovo polnjenje, seveda če nismo tega izvršili že v mirnem času.

2. Pospesiti in izvršiti moramo nujno vse gradbene ukrepe za zaščito pred požarom, in to po odredbah odd. A. III. dela in točke 3. odd. A. IV. dela teh navodil.

3. Da bi pri napadu iz zraka oskrbeli prebivalstvo z vodo, moramo napraviti sledeče:

a) glavne vodovodne cevi moramo polagati globlje v zemljo in po možnosti prekriti z železobetonskimi ploščami in z najmanj 50 cm debelo plastjo zemlje;

Hotič pri Litiji

V preteklem letu, v devetem letu delovanja naše gas. čete, je smrt prvič stopila med naše vrste in nam iztrgala dva člana v najlepših letih.

Takoj v začetku leta, dne 6. jan. 1938., nas je za vedno zapustil tovariš tajnik, 34 letni

Krhlikar Franc.

Usodnega dne je na potu iz Jeserje nesrečno

padel in posledica je bila smrt. Pokojni je posvetil mnogo časa gasilski četi, kateri je bil močna opora do zadnjega. Svojo tajniško dolžnost je izvrševal vedno vzorno, režiral je tudi igre ter dalje časa vodil petje v cerkvi. Kako je bil pokojnik priljubljen v domači četi, kakor tudi pri sosednih ter splošno, je pokazal pogreb.

Dne 24. septembra se je smrtno ponesrečil 19 letni tov.

Drobež Alojz

iz Vrneka. Ko se je usodnega jutra nekoliko kasno odpravil na delo na žel. progo, je ju-

tranji vlak že zapuščal železniško postajo v Kresnicah, Lojze je upehan priteklo do vlaka, pa ni imel več moči, da bi skočil na njega. Padel je tako nesrečno, da je po desetih minutah izdihnil. Pokojni Lojze je bil komaj leto dni član gas. čete, pa se je že izkazal kot dober in vesten član. Četa ga je v častnem številu spre-

mila na zadnji poti. — Oba tovariša bosta ostala nepozabna, spominjali se vaju bomo do svidenja.

Pomembni spominski dnevi

3. marca 1861 je bilo v Rusiji odpravljeno kmečko podložništvo; car Aleksander II. (1855 do 1881) je dal z dotičnim odlokom več kot 20 milijonov ruskih kmetov osebno prostost, do čim je bilo okoli 20 milijonov kmetov že prej nekoliko bolj prostih. Posestva, ki so jih dobili kmetje sedaj v svojo last, so morali seveda polagoma odplačati, kot se je to zgodilo tudi pri nas.

b) glavne vodovodne cevi moramo zvezati s čim večjim številom hidrantov za gasilske svrhe;

c) postranske vodovodne cevi moramo na znak »nevarnost iz zraka« takoj zapreti;

č) na postranskih vodovodnih mrežah moramo izdelati čim večje število jaškov za zapiranje vode v porušenih delih vodovoda in hišnih inštalacijah;

d) vodovodno mrežo je treba izpeljati tako, da ne bo oviran dotok vode v cele in dobre dele mreže, če se porušijo njeni posamezni deli;

e) vodovodne rezerve moramo graditi in maskirati tako, da se za oko prilagodijo popolnoma okoli ležečemu zemljišču.

4. Razvrstitev gasilskih oddelkov moramo izzvesti tako, da omogočimo nemoteno opravljanje gasilske službe v svojem okolišu in hitro koncentracijo v sosednjih okoliših.

5. Skladišča moramo razmestiti ob robu poseljenih krajev in jih maskirati.

b) Za tovarne, zavode, rudnike in podobna podjetja

1. Aparate za zaščito pred požarom, ki so bili pripravljene že v mirnem času, moramo preizkusiti in številčno izpopolniti.

2. Število moštva gasilske edinice v mirnem času moramo povečati z delavci podjetja.

3. Ukreniti moramo vse potrebno, da preskrbimo za podjetje zadostno količino vode, v kolikor tega nismo izvršili že v mirnem času.

4. Skladišča lahko vnetljivih snovi moramo razporediti tako, da bodo v njih le manjše količine; moramo jih tudi dobro maskirati.

c) Za skladišča v splošnem

1. Razna skladišča, pa naj se nahajajo kjer koli, moramo opremiti z večjim številom aparatov za gašenje požara in preskrbeti potrebno količino vode v smislu določil točke 3. tega oddelka.

2. Kjer je le mogoče, moramo takoj blago v posameznih skladiščih razporediti na manjše količine in na več krajev. Posebno je to važno za lahko vnetljive snovi.

3. Izvršiti moramo maskiranje in kamufliranje.

Kamufliranje (kamufლა) je strokovni izraz za razna dela, ki jih napravimo na gotovem poslopju, in to

z namenom, da ga zakrijemo očem opazovalca iz zraka. Načinov je več, n. pr.: barvanje s pisanimi lisami, izdelava v neobičajni obliki brez oglov in robov itd. Podrobneje o tem opisuje posebno navodilo za maskiranje (kamuflačo), ki ga je izdalo ministrstvo za vojsko in mornarico v letu 1933.

4. Lahko vnetljive tekočine, ki se nahajajo na železniških vozovih (vagonske cisterne), moramo takoj pretočiti v rezervarje, ki naj bodo po možnosti podzemni.

5. Okoli podzemnih rezervarjev moramo izkopati dovolj globoke jarke, da preprečijo razširjanje požara, in tudi še posebne jarke, po katerih lahko odtekajo vnetljive tekočine proč od ostalih poslopij.

č) Za prometne naprave

1. Za navadne ceste:

Leseni mostovi in obcestne postaje (kolibe) so najbolj izpostavljeni požaru. Zato je potrebno:

a) večje lesene mostove in viadukte moramo že v mirnem času opremiti s sredstvi za gašenje začetnega požara, kot so: sodi z vodo in vedra za vodo s potrebno dolžino vrvi, da moremo vodo zajemati iz reke ali pa iz sodov in jo prenašati na kraj požara; pri posebno velikih mostovih po možnosti tudi prenosna brizgalna s cevmi; pri večjih, važnih poslopijih, ki ležijo ob rekah, prenosna brizgalna na splavu za čim uspešnejše gašenje požara; čoln ali pa vsaj splav s potrebnimi pripomočki za veslanje; lesene lestvice ali pa pletene iz vrvi, ki imajo na zgornjem delu kljuge, s katerimi jih pritrdimo na ograjo mostu, da lahko gasimo požar pod mostom; pesek, suha zemlja, sekire, kljuge in razni specialni aparati za gašenje s kemičnimi spojini;

b) ukreniti moramo vse potrebno za maskiranje in kamufliranje mostov in viaduktov;

c) za gašenje gorečih mostov so pristojni cestarji, straže in gasilske edinice, na čijih področju je most ali viadukt. Potrebno je predvideti in pripraviti: zvezo med mostom s pristojnimi organi za gašenje požara; sredstva za gradnjo potrebnih opazovalnic; orodje in sredstva za opazovanje in javljanje; zveze s sosednjimi brzojavno-telefonskimi in železniškimi postajami za klicanje pomoči;

č) lesene mostove moramo že v mirnem času zavarovati pred učinkom letalskih vžigalnih bomb in zmesi. Pri tem se moramo ozirati na nosilnost

4. marca 1844 je bil na Muljavi na Dolenjskem rojen **Josip Jurčič**, najplodovitejši slovenski pripovednik; umrl je 3. maja 1881 v Ljubljani, star šele 37 let. Najbolj znane so njegove povesti Jurij Kozjak, Domen, Tihotapec, Sosedov sin, Hči mestnega sodnika, Dva brata; dalje romani Deseti brat, Cvet in sad, Doktor Zober, Med dvema stoloma, Lepa Vida, Rokovnjači ter drami Tugomer in Veronika Deseniška. Najbolj je znal risati kmetske posebneže. Napisal nam je prvi roman (Deseti brat) in prvo žalno igro (Tugomer).

4. marca 1879 je bil rojen v Ljubljani pesnik **Jos. Murn-Aleksandrov**; umrl je 18. jan. 1901, ne dopolnivši niti 22 let. Njegove pesmi, med katerimi so kmečke najlepše, so po večini čista lirika; prim. Pesem o klasu, Kmečka pesem, Pa ne pojdem prek poljan.

6. marca 1836 je bil v Podsmreki pri Velikih Laščah rojen pesnik, pisatelj in kritik **Josip Stritar**; umrl je 25. nov. 1923 v Rogaški Slatini. Stritar je bil slovstveno najbolj izobražen Slovenec svojega časa, ki je dodobra poznal svetovno slovstvo. Značilno zanj je svetobolje; odlikuje se po izvrstnem opazovanju, lepem narodnem izražanju in izglajenem slogu.

11. marca 1917 je izbruhnila v Rusiji revolucija, iz katere se je polagoma razvila sedanja boljševiška vlada. Car Nikolaj II. je s svojo družino vred postal žrtev revolucije. V poteku tedanja svetovne

vojne je bila revolucija pomembna v toliko, da je Rusija sklenila z nasprotniki mir in se ni vojske več udeleževala. Nemci so sicer nekoliko zadihali, a namesto Rusije so vskočile v svetovno vojsko Zedinjene države Severne Amerike, ki so odločilno vplivale na nadaljnji njen potek.

13. marca 1848 je izbruhnila revolucija na Dunaju. Začelo se je v februarju v Parizu, valovi so pljuskali naprej in so zgrabili vso Srednjo Evropo. V Avstriji je osvobodila revolucija kmetški stan in je prinesla prve početke parlamentarnega življenja. Proti dunajski vladi so vstali zlasti Italijani in Madžari; in hudi so bili boji, preden je bil mir zopet vpostavljen. Ker pa ozdravljenje ni bilo popolno in so bile rane le površno zaceljene, je prišlo pozneje do novih nemirov in vojn, iz katerih je slednjic (1867) izšla avstro - ogrska monarhija.

17. marca 1861 je bil sardinski kralj Viktor Emanuel I. oklican za kralja Italije in si je namesto Torina izbral za prestolnico mesto Firenze, hoteč s tem povedati, da se je težišče italijanske politike pomaknilo bolj proti jugu. Za botra pri krstu nove italijanske države, ki je razen Benečije in Rima z okolico obsegala že skoraj vso Italijo, je bil francoski cesar Napoleon III.; njegovo geslo je bilo: vsak narod naj si svojo usodo sam določi. To geslo je pozneje prevzel ameriški predsednik Wilson. Leta 1866. je dobila nova Italija še Benečijo in leta 1870. tudi še Rim z

mostne konstrukcije. Most zavarujemo, če ga pokrijemo z 2 mm debelo železno pločevino, na katero nasujemo 15—18 cm debelo plast gramoza in peska, ki ga dobro zvaljamo;

d) lahko vnetljivi gradbeni material, ki je pripravljen za popravila na cestnih objektih, moramo primerno razmestiti (nakopičiti) in maskirati;

e) v tesnih, skozi katere vodijo ceste in kjer sovražnik lahko z letalskimi vžigalnimi bombami in zmesmi izvrši ognjeno pregrado, da tako zapre promet in izzove kopičenje, da lahko potem uporablja druga napadalna sredstva, moramo pripraviti vse potrebno za gašenje vžigalnih bomb (pesek, suha zemlja itd.);

f) poslopja za občestne postaje, delavce in cestarje moramo opremiti s potrebno količino aparatov in gasilnih sredstev in poskrbeti za zvezo s pristojnimi gasilskimi organi, da lahko zahtevamo pomoč.

2. Za železnice:

Uspeh pri gašenju požara železniških naprav in poslopj zavisi od dobre organizacije opazovalne in obveščevalne službe in od vseh ostalih del pri gašenju požara. V ta namen je neobhodno potrebno:

a) okoliške objekte važnejših železniških postaj moramo zvezati ne samo med seboj, ampak tudi s postajami, od koder jim lahko nudijo pomoč. Enako morajo biti v zvezi s sosednjimi opazovalnimi in pristojnimi gasilskimi edinicami onega okoliša, kjer se nahajajo;

b) vse železniške postaje in poslopja moramo opremiti z aparati in sredstvi za zaščito proti požarom;

c) pri vseh železniških postajah in poslopjih moramo že v mirnem času izvršiti vse stavbarske ukrepe za zaščito pred požarom, in sicer po določilih tega navodila;

č) izmed osebja postaj samih ali kakšne tehnične edince moramo tvoriti potrebne gasilske oddelke. V kolikor bi to ne zadostovalo, jih izberemo iz vrst prebivalstva najbližje okolice, v glavnem od bivših železniških uslužbencev, ki niso vojni obvezniki, in organiziramo na ta način gasilsko službo;

d) določiti moramo ukrepe in pripraviti odgovarjajoča sredstva za gašenje požara za manjše postaje in poslopja, za kar morajo poskrbeti uslužbenci sami;

e) omogočiti moramo hitro odpremo gasilskih vlakov v kraje, kjer so ogrožena večja skladišča, važnejše postaje in poslopja. Gasilski vlak mora biti opremljen z vsemi sredstvi, orodjem in zadostnim številom ljudi za gašenje vseh vrst požarov. Železniške oblasti morajo skrbeti za sestavo takšnih vlakov v zvezi z ostalimi pomožnimi vlaki, ki služijo za nudenje pomoči pri vseh nesrečah;

f) v večjih in obširnejših postajah naj bosta poleg gasilskih vlakov stalno v pripravljenosti ena do dve lokomotivi za gašenje požara v postaji ali v njenih poslopijih;

g) v varstvo prometa moramo vse vlake za prevoz potnikov in vojakov opremiti s potrebnim številom aparatov, ki morajo biti popolnoma v redu, ter sredstev za zaščito pred požarom v samem vlaku;

h) omogočiti moramo čim lažje odklopljanje gorečih vagonov od kompozicije vlaka;

i) premog, drva in druga lahko vnetljiva sredstva moramo razporediti na več krajev postajnega okoliša in ta mesta maskirati in kamuflirati pred opazovanjem iz zraka.

3. Za pomorske in rečne prometne naprave:

a) vse plovne objekte (ladje, splave itd.) in njihove prostore moramo opremiti z aparati in gasilnimi sredstvi. Posebno skrb moramo posvetiti oddelkom, ki so močnejše ogroženi od požara;

b) vsak plovni objekt naj ima parno ali ročno sesalko za črpanje vode, potrebno množino cevi, brizgalne, ročnike in drugo gasilno orodje;

c) ladijsko moštvo naj bo dobro poučeno in izvežbano v rabi raznih gasilskih aparatov in drugih gasilnih naprav;

č) lesene ladijske krove moramo pokriti z negorljivimi sredstvi, da jih obvarujemo pred učinki vžigalnih letalskih bomb. Pri tem moramo upoštevati, da se navadna železna pločevina topi od njihovega ognja;

d) vsa pristaniška poslopja in naprave moramo opremiti z zadostno količino gasilnih aparatov. Kjer imamo na razpolago vodovod, moramo poskrbeti za zadostno količino hidrantov, ki naj bodo vgrajeni znotraj in zunaj poslopij, in jih opremiti s primerno količino cevi in ročnikov;

e) v vseh večjih in važnejših pristaniščih naj bodo vedno pripravljene posebne gasilske ladje (motorni čolni) z močnimi sesalkami, dolgimi cevmi, brizgalnami in drugim gasilnim orodjem;

okolico; glavno mesto države je postal Rim.

26. marca 1838 je bil rojen v Bohinju pisatelj **Janez Mencinger**; v svojih povestih je rad opisoval domače kraje in ljudi, vmes je pa vpletal svoje spomine in slovstvena, politična in druga razmišljanja. Po poklicu je bil odvetnik. Omenimo satirično povest *Cmokavzar* in *Ušperna* ter romana *Abadon* in *Moja hoja* na Triglav.

30. marca 1856 so sklenili Francozi in Rusi v Parizu mir, s čimer je bila zaključena tako zvana Krimska vojska. V sredi preteklega stoletja sta bila v Evropi dva mogočna vladarja, francoski sezar **Napoleon III.**, ki smo ga omenili že zgoraj pri Italiji, ter ruski car **Nikolaj II.** Prvi kot drugi je hotel imeti v Evropi odločilno besedo; nespo-razumljenje glede tega je privedlo do imenovanja vojske, v kateri je v bistvu zmagal Napoleon. Ta in še druge — lažje — zmage so v Napoleonu povzročile prece- njevanje lastne moči in so ga pozneje pahnilo v dogodke, ki so mu izpodkopali tla; tako se je zapletel v ameriške homatije ter je hotel ustanoviti veliko roman- sko-katoliško državo kot protiutež proti »prote- stantskim« *Zedinjenim* državam, zapletel se je v vojno z Nemčijo itd. Nemci so ga ujeli (1870), umrl je na An- gleškem (1873).

Po »Naši moči« *1937.*

Z elektriko gase požare

Zadnje čase delajo v Združenih ameriških državah poskuse gašenja ognja z elektriko. To se zdi na prvi pogled prav tako nekaj nemogočega,

f) v večjih in važnejših pristaniščih in njihovih delavnicah ter skladiščih moramo organizirati posebne pristaniške gasilske čete in jih opremiti z vsemi sredstvi za gašenje požara, ki bi izbruhnil v pristanišču samem ali na ladjah.

Ta navodila opisujejo v glavnih potezah, kako se obvarujemo požara in kako ga gasimo. Sodobni gasilec pa mora poleg teh temeljnih navodil poznati še mnogo več. Predvsem se mora do podrobnosti seznaniti z vsem orodjem in napravami, ki pridejo v poštev za gašenje požara. Poznati mora vsako orodje, in sicer: opis, pravilno čuvanje in negovanje ter kako in v kakšnem primeru ga lahko uporablja. Posebno važne pa so vaje z vsemi različnimi orodji, ker se le dobro izvežban gasilec znajde na požarišču. Važen predmet je tudi gasilska taktika, to je nauk o načinu borbe s požarom. Industrija in tehnika se od dneva do dneva bolj izpopolnjujeta. Že v vsaki vasi in vsaki mali podeželski trgovini se nahajajo razne lahko vnetljive snovi, ki jih ne moremo gasiti z navadnimi sredstvi, n. pr. z vodo. Nekatere snovi niso samo gorljive, pod gotovimi pogoji se lahko tudi razpočijo (eksplodirajo). Vse to mora gasilec, posebno pa gasilski poveljnik, imeti pred očmi v borbi s požarom. Zato se mora sodobni gasilec mnogo učiti in vaditi. Zelo koristni so tudi gasilski tečaji, kjer si gasilci pridobijo potrebno strokovno znanje. Poleg že naštetih predmetov mora gasilec današnje dobe poznati gotova poglavja iz fizike, kemije, stavbarstva, elektrotehnike, strojarstva itd. Vse te nauke opisujejo razne strokovne knjige, po katerih naj gasilci pridno segajo.

kakor če bi hoteli z vodo kakšno stvar posušiti. Toda temu ni tako. Molekule plamena imajo v sebi velike množine elektrike. Če hočem požar pogasiti, moram to elektriko odvesti. Pri zadnjih poskusih store to na ta način, da približajo ognju močno zaprto elektrodo, ki večji del plamena pritegne k sebi. Plamen pa nato ugasne, ker nima več nobene podlage. Pravijo, da so se prvi poskusi tega gašenja z elektriko izborno posrečili, vendar pa so zelo dragi. Zato bomo še dolgo čakali, preden bo tudi drugod po svetu elektrika nadomestila vodne brizgalne.

Bodi agitator za gasilski kongres v Ljubljani od 13. do 15. avgusta 1939!

GASILCI! Čepice, svečane in delovne uniforme, sukno, platno, pasove ter vse ostale gasilske potrebščine Vam nudi dobro in poceni **SENČAR METOD, ŠTRIGOVA PRI LJUTOMERU** (telefon št. 2), dravska banovina. Zahtevajte cenik in vzorce, na ogled Vam pošljem eventuelno gotove uniforme.

SUKNO!

GASILSKE ČETE!

ZA GASILSKE UNIFORME NABAVITE
NAJCENEJE PRI

FR. DOBOVIČNIK, CELJE

Gasilske in uniformske čepice izdeluje

P. S E M K O

krznar in izdelovatelj uniformskih čepic

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 37

Velika zaloga vseh potrebščin za gasilske uniforme - Priznано strokovno in solidno delo - Pri skupnem naročilu **znaten popust!** - Zahtevajte cenik!

Črna pri Prevaljah

Dne 6. januarja t. l. je imela prostovoljna gasilska četa svoj redni letni občni zbor.

Takoj po otvoritvi skupščine povzame besedo navzoči župni delegat, ki izrazi med drugim posebno zadovoljstvo v tem, da ima čast prisostvovati skupščini prvikrat v lastnem domu, ki je ne samo v čast četi, temveč tudi v ponos župi in v okras kraja samega.

Poveljnik se kot predsednik gradbenega odseka v svojem poročilu toplo zahvali vsem gasilcem, ki so z brezplačnim delom prihranili odseku dobro tretjino stroškov. Zahvali se občini ter občanom, ki so to akcijo gmotno ali pa s podaritvijo gradbenega materiala ali z brezplačnim dovozom gradiva podprli. On preda izgotovljeni dom v oskrbo četni upravi in prosi, da se mu poda razrešnica. Z burnim odobravanjem se skupščina tov. Punzengruberju za njegovo trudapolno delo toplo zahvali in poda soglasno za to uspešno rešitev prevzete naloge zaslužno razrešnico.

Ob zaključku svojega tehničnega poročila opozarja poveljnik člane s podrobnejšim razlaganjem na letošnji gasilski kongres v Ljubljani, na prihodnje domače vaje, na prirejanje predavanj in polaganje izpitov. Nadalje poroča tudi o zajedniški samopomoči in prečita tozadevne članke v »Gasilcu« in članek v letošnjem koledarčku. — Iz raznih poročil ostalih funkcionarjev in odsekov je razvidno obširno delovanje. Omeniti bi bilo še poročilo blagajnika, kojega podvojeno delo je bilo v zvezi z gradbo novega doma in katero bomo razumeli, če pogledamo številne dohodke z 49.500 din in izdatke 47.700 din.

Blagoslovitev doma se je proslavila skupno s 50 letnico obstoja čete pod pokroviteljstvom g. bana dravske banovine dr. Marka Natlačena ob navzočnosti številnih oblastnih in gasilskih predstavnikov ter mnogih tovarišev sosednih čet dne 3. julija 1938. Cerkvene obrede je opravil domači župnik preč. gospod Vinko Razgoršek.

Mnogo lepih besed priznanja, hvale ter vzpodbude je žela četa ob tej priliki od strani vseh odličnih oseb. Tako lahko rečemo, da je ta skupna slavnost dosegla popoln moralični uspeh, in kakor je bil ta, je bil uspeh tudi v gmotnem oziru razveseljiv. K temu sta prispevali s sodelovanjem tudi mežiška rudniška in domača gasilska godba.

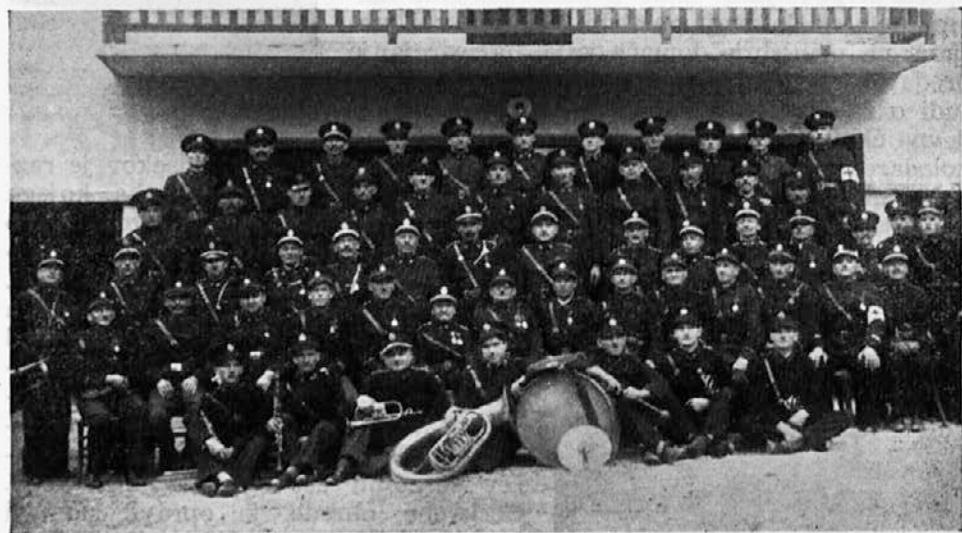

V slikah hočemo pokazati staro orodišče in pa novi gasilski dom. Skupina predočuje člane, ki so za časa gradbe doma tvorili našo prostovoljno gasilsko četo. Posameznik je pa naš najstarejši član, edini še živi ustanovitelj tov. J. Ozimec. Slednji je bil lani odlikovan z zlato kolajno s tremi vejicami za preko 50 letno službovanje v gasilstvu. Odlikovanja s srebrnim križcem za požrtvovalnost sta bila deležna naš dolgoletni in zašlužni predsednik tov. I. Geršak, ki načeluje četi že od leta 1925. in pa poveljnik tov. J. Punzengruber. Slednjemu so poklonili člani v spomin gradbe doma še lepo umetniško izdelano diplomo.

V četi, ki šteje danes 78 izvršujočih, 26 podpornih članov in 2 častna člana, se nahaja 37 odlikovanih, in to 5 z zlato kolajno z eno vejico za preko 25 letno, 11 z zlato kolajno za preko 20 letno, 8 s srebrno kolajno za preko 15 letno in 13 z bronasto kolajno za preko 10 letno službovanje v gasilstvu.

Četa ima v svojem staležu 29 izprašanih članov, namreč 1 s poveljniškim, 9 z oficirskim, 11 z podoficirskim in 8 z gasilskim izpitom.

Ob koncu zborovanja se tov. predsednik še enkrat zahvali vsem članom za uspešno sodelovanje v preteklem letu in poziva k neumornemu nadaljevanju v tem smislu tudi v bodoče za procvit in napredek gasilske ideje.

Pozdravljamo vse čitatelje »Gasilca«, katerega vsakemu toplo priporočamo in kličemo vsem tovarišem krepki »Na pomoč« in na svidenje letos na gasilskem kongresu v Ljubljani.

J. B.

Gasilska strategija

(Nadaljevanje)

Poveljnik poveljuje gasilski četi na kraju nesreče, na vežbališču, sploh pri vseh nastopih. On je njen strateg, njen vojskovodja. Odreja tudi vaje, straže in službo pripravljenosti ter razvršča člane po vodih in poziva člane na raport. Dobro mora poznati vse službene predpise in se mora tudi sam točno po njih ravhati. Vsak starešina, posebno pa poveljnik, si mora z rednim, vestnim in pravilnim izvrševanjem službe, s svojo splošno izobrazbo in s svojim strokovnim znanjem ter s kremenitostjo svojega značaja pridobiti zaupanje in spoštovanje podrejenih; od vseh mora zahtevati brezpogojno disciplino in poslušnost; biti mora pravičen in preudaren, toda odločen in energičen; imeti mora siguren nastop, povsod mora uveljaviti svojo voljo; ne samo njegova vztrajnost in požrtvovalnost v gasilski službi, temveč tudi njegova odločnost in neomahljivost naj služijo vsem za zgled.

Kar velja o poveljniku, velja v prvi vrsti tudi o podpoveljniku in ostalih načelnikih odsekov. *Podpoveljnik* ima v odsotnosti poveljnika ali po njegovem nalogu iste dolžnosti kot poveljnik. Podpoveljnik lahko stalno izvršuje del poveljnikovih poslov, če ga je le-ta v to pooblastil. V ostalem nadzoruje gasilski odsek orodje in orodišče.

Načelniki odsekov (t. j. podpoveljnik pri gasilskem »napadalno-obrambnem« odseku, četni zdravnik pri samarijskem odseku in tajnik upravnega odbora pri kulturno-prosvetnem odseku) nadzorujejo del svojih odsekov, jih skrbno poučujejo in vežbajo; oni so poveljnikova desna roka v svojem odseku.

Poveljnik in načelniki odsekov morajo posebno vodnikom skrbno in preudarno določiti dolžnosti in morajo od njih zahtevati, da vršijo službo kar najbolj vestno, točno in smotrno. *Vodniki* poveljujejo svojim vodom, jih temeljito poučujejo in vežbajo; z dodeljenimi gasilci in samarijani imajo posebne tečaje; uvajajo jih v vse predpise in posle gasilske in samarijske službe.

Tudi *orodjar* mora vršiti službo zelo vestno in požrtvovalno, poveljnik, odn. podpoveljnik pa mora njegovo delovanje strogo nadzorovati. Malomarnosti ali brezbriznosti ne sme dopuščati! Orodjar je odgovoren za orodje, pribor in opremo, nadzoruje orodišče in mora skrbeti, da signalne

O modernem zdravljenju z vodo

(Konec)

Pri zdravljenju z vodo moramo vedno misliti, da delujejo mokre obloge in povoji na vse telo, čeprav najbolj blagodejno na sam oboleli organ, n. pr. na bolno roko. Delne kopeli bomo uporabljali takrat, ko je potrebno, da spravimo dosti krvi na površino telesa; torej pri boleznih srca in ožilja, pri nekaterih pljučnih boleznih, pri sklepnih boleznih, pri akutnih infekcijah. Ne smemo sicer samo od tega pričakovati nekega čudežnega ozdravljenja, ampak moramo smatrati obloge in kopeli za pomagalo. Zamaščenega srca z vodo ne bomo ozdravili, pač pa olajšali njegovo delovanje. Vode nične nabreklina, ki se pojavijo v nogah zaradi oslabilosti srca, se na primerne vodne kopeli dostikrat zmanjšajo, in to zaradi hitrejšega kroženja krvi in s tem hitrejšega izločanja skozi ledvice. Bolniki, ki imajo žilne čepce ali trombose, naj se ne boje kopeli, češ da se bo zaradi njih čep odrgal, kajti ravno nasprotno je res. Če lepo polagoma večamo toplino v kopeli, postane nevarnost manjša in zaradi boljšega krvnega obtoka se tudi to zlo včasih popravi.

Razpada v tuberkuloznih pljučih seveda ne moremo s kopalni zaustaviti, vendar vplivajo tudi na take bolnike blagodejno. Dihanje in izkašljevanje se jim olajša, njihova koža pa postane prožnejša. Take postopoma na toplo naraščajoče kopeli dostikrat silno omilijo napade astme (naduhe). Blagodejni učinek kopeli

pri pljučnici in mnogih vročinskih boleznih je dovolj poznan. Poprej nemirni bolnik po kopeli naenkrat mirno diha in marsikdaj trdno zaspil. Tople obloge prijetno učinkujejo tudi pri vnetjih pljučne mreže in ta bolezen se marsikdaj zaradi hitrejšega obtoka krvi poprej pozdravi kot bi se sicer. Pri sklepnih boleznih lajšajo bolečine, zmanjšajo možnost komplikacij na srcu in ledvicah, ki se pojavijo včasih pri njih in skrajšajo dobo zdravljenja. Pri materničnih in obmaterničnih težavah, pri motnjah v perilu, pri vnetjih omilijo tople seдеče kopeli težave.

Pri zdravljenju z vodo se poslužujemo različnih načinov: zavojev, oblog, polivov, kopeli. Zavoje uporabljamo bodisi tako, da zavijemo vse telo ali pa njegove posamezne dele. Za boljše zadrževanje toplote pa ovijemo krog mokrega še suh zavoj. Od Priesnitza naprej uporabljajo največkrat mrzle zavoje, kar ni vselej pametno, ker občuti marsikak bolnik pri tem neugodje. Zdravilni učinek pa je isti, kakor če bi dali takoj od začetka topli zavoj. Pri vnetjih bomo pomočili zavoj v zelo toplo vodo — v zelo toplo vodo zato, ker izgubi ta med ožemanjem precej topline. Po ožemanju ga bomo zavrvali in položili na vneto mesto tako, da ne bo delal gub. Okoli njega pa bomo ovili drug, suhi zavoj. Toplotni učinek bomo povečali še na ta način, da bomo položili na zavoj termofor s toplo vodo, ali platneno možno s toplo krompirjevo kašo, ali v platno zavite in segrete senene mrvice. Mokre zavoje vsega telesa uporabljajo danes manj kot v prejšnjih časih, kajti

in alarmne naprave vedno brezhibno delujejo. Na dolžnosti orodjarja se bomo še povrnili v opisu, kako je urediti orodišče.

Tajnik poveljstva naj spremlja poveljnika pri vseh službenih nastopih in naj opravlja po njegovih odredbah vse pisarniške posle poveljstva.

Četni inženjer naj nadzira delovanje čete v tehničnem pogledu in naj pospešuje tehnično vzgojo članstva. On je svetovalec poveljstva v vseh tehničnih vprašanjih.

Četni zdravnik vodi in nadzoruje samarijansko službo in ugotavlja telesno sposobnost izvršujočih članov za gasilsko ali samarijansko službo. Kot načelnik samarijanskega odseka prireja teoretske in praktične tečaje o prvi pomoči in o ostalih vprašanjih samarijanske službe.

Tako določimo v smislu Pravil gasilske službe dolžnosti posameznih članov poveljstva. Vsak član poveljstva mora svoje dolžnosti požrtvovalno in vestno izvrševati. Smotrna delavnost vseh članov poveljstva je predpogoj za doseganje načrtovanih ciljev.

V.

Delitev čete na odseke, vode in roje

Spričo mnogovrstnih nalog gasilske službe je neobhodno potrebno, da delimo čete čimbolj smotrno na manjše edinice, ki pa morajo ob nastopih čimbolj vzajemno delovati. Delitev čete mora ustrezati v vseh okoliščinah, zato naj bo dovolj prožna. Doslej običajna delitev je preokorna in povzroča v resnih primerih nepotrebne težave in nezaželjene zmede. Nihče nam ne more zameriti, če delitev v četi izvedemo drugače.

Po smernicah členov 16., 18., 19., 20., 24. in 32. Pravil gasilske službe, ima deljena četa tri odseke, in sicer: napadalno-obrambni, samarijanski in kulturno-prosvetni odsek. Vsak odsek je po potrebi in po številu izvršujočih članov deljen na oddelke, in sicer:

napadalno-obrambni odsek na plezalni, brizgalni in rediteljski oddelek;

samarijanski odsek na prevozni in bolničarski oddelek;

kulturno-prosvetni odsek na glasbeni, diletantski, čitalnični in na razne druge oddelke, ki naj širijo kulturo in prosveto na območju četinega delokroga.

Oddelki napadalno-obrambnega in samarijanskega odseka morajo imeti najmanj dva, a največ štiri roje, vsak roj najmanj pet, a največ deset gasilcev, odn. samarijanov. Roji samarijanskega odseka morejo biti deljeni na polroje.

Po potrebi lahko osnujeta napadalno-obrambni in samarijanski odsek v gotovih primerih in okoliščinah iz svojih članov tako zvane »pomozne postaje«. Sporazumno s poveljnikom čete jih določita načelnika navedenih odsekov samo prehodno za gotove posle.

Delitev čete se da mnogo enostavneje tako izvesti, da ustreza malone vsem prilikam in v vseh okoliščinah.

Kjer iz kakršnih koli razlogov predpisana delitev čete ni izvedljiva, dopuščata člen 17. in 33. pravil gasilske službe tudi drugačno, krajevnim prilikam odgovarjajočo delitev. Da ustvarimo važen predpogoj za sodobno gasilsko službo, delimo četo čimbolj enostavno in smotreno na manjše edinice, na drug sodobnejši način!

Delitev čete na tri odseke ostane. Kulturno-prosvetnemu odseku pustimo dolgi naziv, saj deluje redoma le v mirnih okoliščinah, pri katerih čas ne igra posebne vloge. Nasprotno pa gre pri dosedanjem »napadalno-obrambnem« odseku čestokrat za minute. Zato tudi pri samem nazivu tega odseka ne smemo tratiti časa. Za odsek borbenege obeležja je stari naziv vsekakor predolg. Nazivljajmo ga kratko in jedrnato »Gasilski odsek«!

Gasilci, uporabljajmo vselej jasen in čim krajši jezik! Tej zahtevi moramo prilagoditi tudi naše izrazoslovje! To nam pride čisto prav, posebno pri poveljevanju.

Sodobna gasilska četa ima torej sledeče tri odseke:

- a) gasilski,
- b) samarijanski in
- c) kulturno-prosvetni odsek.

Vsak odsek delimo kakor doslej na oddelke. Gasilski in samarijanski odsek pa delimo pri večjih četah v vode, pri manjših četah pa vode opustimo. Manjše čete in vode večjih čet delimo na roje. Kadar je to v gotovih primerih in okoliščinah potrebno, se roji delijo na enote. Po poslu, ki ga opravljajo, nazivamo te enote n. pr. enota napadalcev, dovajalcev ali brizgalničarjev dotičnega gasilskega roja, odnosno enota rediteljev,

pri njih moramo biti previdni, saj zadržujejo preveč telesno toploto. Mislimo vedno na to, da je mogoče doseči z delnimi zavoji isti ali pa celo boljši uspeh kot pa s celotnimi.

Drugi način zdravljenja z vodo je mrzli poliv. S kakimi nevarnostmi je združen pri oslabelem srcu, smo že omenili. Pri zdravih ljudeh pa učinkuje ugodno po naporu. Mrzli in topli polivi rešijo marsikateremu novorojenčku, ki ne more dihati, življenje s tem, da ga prisilijo na globok vdih. Mrzli polivi store dobro tudi po naporem duševnem delu sicer zdravih ljudi. Moramo se potem dobro otreči z brisačo ali se masirati in telovaditi. Z mrzlimi polivi se bo torej utrjeval samo zdrav človek. Poškropili pa bomo z mrzlo vodo tudi nezavestnega. Tisto pa, kar so pripovedovali, da mrzli polivi, oziroma izmenični mrzli in topli polivi — tako zvana žilna telovadba — utrjujejo ožilje, ne drži. V tej točki so po časopisju v zadnjih letih zelo pretiravali.

Pri kopelih uporabljamo zopet polne ali pa delne kopeli. Če se človek koplje v mlačni vodi, ne bo dosegel, razen tega, da očisti kožo, nobenega zdravilnega uspeha. Toplina kopeli se mora razlikovati od telesne topline in je najboljše, če toplino vode polagoma večamo ali pa znižujemo. V kopalnicah z mrzlo vodo in toplo tekočo vodo se kaj takega zelo lahko doseže. To je tudi velikanska prednost takih kopalnic. Kjer nimajo takih kopalnic, bi priporočali to-le ravnanje: Kopljemo n. pr. roko. Položili jo bomo v koritce, ki ima 37°C, nekdo drugi pa bo v ko-

ritce prilival postopoma vedno bolj tople vode, ki se bo medtem grela na ognjišču, in sicer toliko časa, da se bo bolnik začel potiti. Samo po sebi je umevno, da moramo paziti, da bolnika ne oparimo. Taka kopel ne učinkuje ugodno samo na roko, ampak na vse telo, pa s tem že uvidimo, kako je praktična za bolnika, ki se težko premakne s postelje. Isto seveda delamo lahko tudi z nogo. Po tej kopeli zavijemo lepo bolnika v posteljo, počakamo kake pol ure in ga nato otaremo znoja. Isto velja tudi za sedeče kopeli. Hladnejše kopeli pa služijo pri visokih vročinah za odvzetje temperature. Moramo pa tudi tukaj paziti, da ne spravimo bolnika kar naenkrat v premrzlo vodo, ampak v mlačno, v katero prilivamo potem hladnejše. Kar se samih bolečin tiče, imajo nekateri bolniki rajši mrzlo naraščajoče, drugi pa toplo naraščajoče kopeli, zavojc ali obloge. Ravnajmo se tedaj po njihovem občutju.

Naj bralec torej dobro premisli in si zapomni te stvari, saj jih rabimo kot vsakdanji kruh. O zdravljenju z mineralnimi in radioaktivnimi vodami sedaj ne bomo pisali, ker je to poglavje zase. Omenimo samo še to, da je voda tista stvar, ki bi marsikomu preprečila razne hude neugodnosti — smrdečih ust, smrdečih nog, garij po koži, vnetij na krajih, kjer se kožne ploskve tarejo itd. —, če bi se s pridom posluževal vode tudi kot čistilnega sredstva za svoje telo, za svoje perilo, za svojo posodo in stanovanje.

Naroči »Samarijana!«

čuvajev ali bolničarjev dotičnega samarijanskega roja. Ako pa opravljajo roji v posameznih primerih druge posle, nazivamo enote tako, kakor je to pač v tistih primerih najbolj primerno.

Vsak izvršujoči član gasilskega ali samarijanskega odseka mora biti izšolan in izvežban za vse posle svojega odseka. Izvršujočega člana, ki je izšolan in izvežban za posle gasilskega odseka, imenujemo »gasilec« (v ožjem pomenu besede), dočim imenujemo člana, ki je izšolan in izvežban za posle samarijanskega odseka »samarijan«. Pri nastopih se zberejo »gasilci« v gasilske roje, dočim se zberejo »samarijani« v samarijanske roje.

Vsak roj naj šteje redoma deset članov, torej poleg rojnika in podrojnika osem gasilcev ali osem samarijanov. Le v skrajnem slučaju lahko ima roj tudi par gasilcev ali samarijanov manj. Ob nastopih z orodjem si morajo člani nepopolnega roja pač pomagati na drug način, osobito če ni rezerve za izpopolnitev vrzeli.

Ako dopuščajo okoliščine, združimo pri večjih četah po dva roja v vod, kateremu poveljuje vodnik (n. pr. pri večjih slavnostnih nastopih).

Ob alarmu se zberejo enotno izšolani in enotno izvežbani »gasilci« v gasilske roje, »samarijani« pa v samarijanske roje, to pa po vrstnem redu, kakor prihajajo in po pripadnosti k odsekom.

Deset gasilcev, ki so prvi prišli (v skrajnem slučaju tudi manjše število) sestavi I. gasilski roj, prvih deset samarijanov (ali manj) I. samarijanski roj. Tako prihajajoči sestavljajo roj za rojem.

Kadar je treba nastopiti z orodjem (pri požarih in drugih nesrečah), se prihajajoči v okviru poedinih rojev sami od sebe opredelijo v potrebne enote (skupine) za istočasno vršenje v bistvu različnih poslov, in sicer:

v okviru poedinega gasilskega roja ob požarih:

- a) v enoto napadalcev,
- b) dovajalcev in
- c) brizgalničarjev;

ob poplavah:

- a) v enoto reševalcev,
- b) donašalcev in
- c) brambovcv;

ob potresih:

- a) v enoto reševalcev,
- b) kopačev ruševin itd., kakor pač zahteva vsakokratni položaj;

v okviru poedinega samarijanskega roja ob raznih potrebah:

- a) v enoto rediteljev,
- b) voznikov,
- c) poročevalcev,
- č) bolničarjev itd., kakor je pač potrebno.

Ako samoopredelitev gasilcev in samarijanov v enote ne ustreza trenutnemu položaju, popravlja rojnik (ali nadrejeni častnik preko rojnika) to samoopredelitev.

Če roj n. pr. uporablja hidrant, zadostuje en sam brizgalničar, če pa je treba polagati daljši tlačni cevovod po morda celo strmem terenu, je ojačiti enoto dovajalcev.

Opisana opredelitev članov gasilskega in samarijanskega odseka v okviru poedinih rojev na enote, daje četi toliko potrebno prožnost in ustvarja važen predpogoj za smotren in udaren nastop.

Dokler šteje četa le malo, n. pr. 33 izvršujočih članov, opustimo vode; gasilski in samarijanski odsek se delita le na roje. V gornjem primeru sestavimo dva gasilska roja z desetimi člani in samarijanski roj osmih članov. Če jim prištejemo trobentača, tajnika poveljnika, načelnika samarijanskega odseka, podpoveljnika in poveljnika, potem je izčrpano število prej omenjenih 33 članov.

Pri naraščajočem številu članov postopoma povečamo samarijanski odsek, odnosno pomnožimo število gasilskih rojev. Po dva gasilska ali samarijanska roja združimo v vod. Najstarejšega, odnosno najsposobnejšega rojnika povišamo v vodnika, ki mora seveda položiti predpisani izpit.

Če šteje četa poleg predsednika, tajnika upravnega odbora, blagajnika, četnega inženjerja, predstavnika občine in morebitnih predstavnikov vojske in upravnega oblastva 60 izvršujočih članov, pri čemer niso všteti člani, ki delujejo izključno le v kulturno-prosvetnem odseku, potem bi bila najbolj primerna taka-le delitev:

Gasilska župa sreza Dravograd

Ob navzočnosti delegatov vseh čet in delegata zajednice se je vršila v nedeljo, 19. febr., skupščina naše župe v Dravogradu. Starešina je po pozdravu podal delovno poročilo župne uprave, ki je pokazalo mnogostransko delo župe in v njej včlanjenih čet v svetli luči. Iz poročil izvemo, da je bilo v preteklem letu odlikovanih 13 članov s križci za požrtvovalnost, da je bilo 12 požarov, od teh pri šestih vzrok slab dimnik, pri treh otroci in pri treh neprevidnost odraslih. Večje prireditve so bile štiri (v Crni, Prevaljah, Mežici in Libeličah), predavanja trikrat, članov je 690 izvršujočih in 350 podpornih, v župi je 22 navadnih brizgaln, 14 motork in 1 parna brizgalna ter 6 km cevi. Vrednost vsega inventarja vseh čet je nekaj nad en milijon. Župa se je zlasti v zadnjem letu zelo izpopolnila in je upati, da bo v bodoče vsem nalogam kos. — Blagajniško poročilo izkazuje leta 1938. dohodkov 5.144 din, izdatkov pa 6.298 din. Vrednost župnega imetja je torej padla za 1254 din in znaša sedaj okroglo 11.700 din.

Nato je povzel besedo zaj. delegat, ki je najprej orisal delo v Zvezi in v zajednici in nato priprave za kongres v Ljubljani. Nato je bil proračun v višini 5.470 din (izdatkov in prav toliko dohodkov) sprejet.

Sledili so posebni predlogi za zajed. skupščino, med katerimi omenimo kot posebno

važne zlasti predlog, da se ustanovi pri zajednici Gasilska Mat'ca, da naj se uvede in sklene, da smejo priti v višje organizacije le člani z večletno efektivno službo pri četni, da naj se uvede v višjo osnovno in meščansko šolo vsaj 1 uro na mesec pouk o aktivni in pasivni požarni obrambi itd.

Obravnavala so se nato še nekatera interna vprašanja župe, narkar je starešina občni zbor z apelom na obilno udeležbo in dostojno vedenje na kongresu zaključil. Potek zborovanja je bil ves čas na višini in je pokazal, da se je v župi mnogo storilo za procvit naše organizacije.

Nenavaden vzrok požara

V Vodicaah pri Slivnici v celjskem okraju je pogorelo v nedeljo, dne 19. febr. t. l., zvečer gospodarsko poslopje nekoga posestnika. Požar je povzročil domači maček, ki se je grel na peči v hiši in se mu je vnela dlaka. Maček je v bolečinah pobegnil iz hiše v gospodarsko poslopje, skočil na slamo in se začel tam premetavati. Slama se je takoj vnela in ogenj se je hitro razširil. Maček se ni mogel več rešiti in je tudi sam poginil v plamenih.

»Vadnik«

»Stavbarstvo za gasilce«

»Samarijan«

»Gozdni požari« — so strokovne knjige za gasilce. Naročite jih pri gasilski zajednici!

poveljnik	1
tajnik poveljstva	1
podpoveljnik (pročelnik gasilskega odseka)	1
vodnik I. voda	1
I. gasilski roj (z rojnikom in podrojnikom)	10
II. gasilski roj (z rojnikom in podrojnikom)	10
vodnik II. voda	1
III. gasilski roj (z rojnikom in podrojnikom)	10
IV. gasilski roj (z rojnikom in podrojnikom)	10
trobentači (s četnim trobentačem)	3
načelnik samarijanskega odseka	1
rediteljski roj (z rojnikom in podrojnikom)	8
bolničarski polroj (s podrojnikom)	3
všega izvršujočih članov	60

Vsaka prostovoljna gasilska četa s količjak večjim delokrogom bi morala imeti najmanj toliko izvršujočih članov. Čim četa zopet pridobi nekoliko izvršujočih članov, ojači predvsem samarijanski odsek, in sicer z drugim rediteljskim rojem in drugim bolničarskim polrojem. Prvi in drugi rediteljski roj tvorita potem rediteljski vod, prvi in drugi bolničarski polroj pa bolničarski roj.

Ko zopet naraste število izvršujočih članov, sestavimo po vrsti V. in VI. gasilski roj, tako da dobimo še III. vod gasilskega odseka. Od opisane prakse odstopimo le tedaj, ko uvrščamo članice. Ženske osebe smemo uvrščati le v samarijanski odsek.

S tem smo preštetali delitev čete na odseke, vode in roje. Preidemo na uvrstitev članov po odsekih.

VI.

Uvrstitev članov po odsekih

V gasilski odsek smemo uvrstiti moške osebe, ki so naši državljani, ki so dovršili 18. leto starosti in so telesno sposobni ter нравno neoporečni. Dobro je, če so športniki.

V samarijanski odsek uvrščamo moške in ženske osebe, ki so naši državljani, ki so dovršili 18. leto starosti in so telesno sposobni ter нравno neoporečni. V kulturno-prosvetnem odseku lahko sodelujejo vsi naši državljani, če so neoporečni in če imajo smisel za težnje tega odseka.

Člani gasilskega odseka se lahko aktivno udeležujejo v vseh treh odsekih, dočim člani drugih odsekov praviloma ne smejo delovati v gasilskem odseku, razen če imajo potrebno telesno sposobnost in če so v poslih tega odseka temeljito izvežbani.

Krajevno požarno policijsko oblastvo

Kdo je krajevno policijsko oblastvo? Na to vprašanje je treba nekaj pojasniti. Trdi se namreč napačno, da je to oblastvo — orožništvo. To pojmovanje delokroga krajevne policije pa je napačno.

Orožništvo je po svojem zvanju državna ustanova, ki mu je izročena z zakonom naloga, da čuva javni mir in red. S posli krajevne policije orožništvo nima neposredno ali celo samostojno nič opraviti. Pač pa se lahko zgodi — a vselej le po višji odredbi, da je orožništvo pridruženo načelniku krajevno-policijskega oblastva v pomoč, kot asistenca.

Ko odgovarjamo na prej postavljeno vprašanje, ugotavljamo, da je občina tisto oblastvo, ki izvršuje krajevno policijo. Tako določa predvsem naš zakon o občinah v § 77.

Glede na določilo, da se morajo javiti požarne škode krajevni policijski oblasti, opozarjamo zavarovance, da jih morajo torej prvenstveno in vselej prijaviti občini (županstvu). Seveda s tem ni rečeno, da naj se požari ne javljajo tudi orožništvu. Saj ima le-ta že po dolžnosti svoje službe nalogo, ob vsakem požaru zasledovati, ako ni vmes zločinska roka požigalca ali samopožigalca. — Toda celo v tem pogledu je prvenstveno dolžnost županova (ali sedaj predsednika občine), da raziskuje, je-li kdo kriv ali osumljen požara.

Pod naslov, ki smo ga postavili na čelo tega članka, spadajo pojasnila o požarno-policijskem redu in gasilstvu. Zakaj vsa tozadevna določila in vsi pri nas v tem pogledu veljavni predpisi z zakonsko močjo se nanašajo v prvi vrsti na občino kot krajevno-policijsko oblastvo in na župana (predsednika občine). — Za Slovenijo — ali če se držimo uradne označbe: za dravsko banovino — veljajo nastopne določbe:

1. Uredba bivše ljubljanske oblastne skupščine z dne 27. oktobra 1928. l. — o požarno-policijskem redu in gasilstvu v ljubljanski oblasti, izvzemši mesto Ljubljana. — Ta uredba ima moč zakona.

2. Zakon z dne 23. junija 1886. l., štaj. deželni zak. št. 29., s katerim se izdaja gasilski red za vojvodino Štajersko.

V obeh — tako v uredbi pod 1. kakor v zakonu pod 2. je na prvem mestu v § 1. izrečno določeno: Požarna policija spada v področje občine. Štajerski deželni zakon pristavlja celo: v samostojno področje.

Dosledno imata navedena uredba in zakon vseskozi enaka določila, nanašajoča se na izvrševanje krajevnih požarno-policijskih predpisov. Navedena naj bodo samo nekatera izmed njih.

Oblastna uredba določa: Izvrševalec požarne policije v občini je župan. Štajerski deželni zakon pa veleva: Občinski predstojnik (župan) mora izvrševati požarno policijo; skrbeti mora predvsem, da se izvršujejo predpisi, ki jih je izdal občinski zastop, pa tudi drugi zakoni in predpisi.

Po določbah navedene oblastne uredbe je prav tako občinski odbor tisti poklicni organ, ki s svojimi odredbami in predpisi skrbi za vse, kar je treba, da se omeji nevarnost požarov ali kar se mora storiti ob požarih samih in po požarih.

Med drugim določa ta uredba n. pr., da brž ko zazna župan za požar, se poda na gorišče ali pošlje namestnika, da prevzame vodstvo gašenja ali reševanja. Njegovim odredbam se mora vsakdo brezpogojno pokoriti. — Od župana ali namestnika šele prevzame — toda po nalogu le tega — kot tehnični izvedenec vodstvo gasilnih in reševalnih del načelnik prvega na pomoč prihitelega gasilskega društva. Tedaj pa prevzame župan, odnosno njegov namestnik, skrb za red na gorišču in za varnost rešenih predmetov.

Torej zopet dokaz, da je le občina krajevno-policijsko oblastvo, a župan prvi izvrševalec tostvarnih predpisov. Prav taka določila ima štajerski gasilski red.

Mnogo je dolžnosti, ki jih ima župan (predsednik) občine po požaru. — Zopet imata navedena uredba in zakon v tem pogledu bistveno enaka in skladna določila. Po teh je dolžnost županova zlasti preiskati:

- a) kaj in kje je vzrok požara;
- b) približno velikost povzročene škode;
- c) ali je kdo kriv ali osumljen požara;
- č) ali in koliko zadene koga krivda v stavbnem ali požarno-policijskem pogledu;
- d) ali se je pojavil dogodek, ki je vreden graje ali potreben od-pomoči;
- f) katere osebe so se pri gašenju posebno odlikovale.

Kot poseben dokaz, da je samo občina krajevno-policijsko oblastvo, naj služijo določila prav tako uredbe za bivšo oblastno samoupravo ljubljansko kakor tudi zakona za bivšo vojvodino Štajersko, po katerih izvršuje občina tudi kazenske sankcije zavoljo nevarnih dejanj in opustitev (prestopkov), ki nasprotujejo določbam krajevno-policijskih, na požare nanašajočih se predpisov. Zakaj kazni izreka župan z dvema občinskima svetovalcema (sedaj članoma uprave), ki tvorijo občinski kazenski senat.

Pa bodi dovolj. — Povsod in v vseh zakonih in predpisih prejšnje in sedanje države je kot krajevno-policijsko oblastvo označena občina, a župan (predsednik občine) izrečno določen kot izvrševalec krajevne policije. — Izmed vseh naj navedem iz deželnega vodnopopravnega zakona za (bivšo) Kranjsko z dne 15. maja l. 1872., dež. zak. št. 16., določilo § 20. o rabi vode, ki se glasi:

Ob požarni nevarnosti (ali začasnem hudem pomanjkanju vode) ima krajevno-policijsko oblastvo, odnosno župan ogroženega občinskega ozemlja pravico, da izda glede začasne rabe zasebnih in javnih voda ukrepe, ki jih zahteva javna korist, in da jih da nemudoma izvršiti. — Slična določila imata tudi ustrezna zakona za bivšo Koroško in Štajersko.

Z nekaj obširnejšimi navedbami raznih požarno-policijskih predpisov smo hoteli dokazati, da je le občina krajevna policijska oblast (oblastvo) v obče, a prav posebno požarno policijsko oblastvo. — Želeti bi bilo samo še to, da bi se občine in župani teh svojih dolžnosti in pravic vsepovsod zavedali in jih izvrševali v vsem obsegu.

VESTNIK OBRAMBE

PRED NAPADI IZ ZRAKA

IZDAJA BANOVINSKI ODBOR ZA ZAŠČITO CIVILNEGA PREBIVALSTVA
PRED SOVRAZNIMI NAPADI IZ ZRAKA V LJUBLJANI

Urednik ing. Nučič Črtomir, dipl. chem.

O zaščiti pred napadi iz zraka

Pristojnost izdajanja naredb in izvrševanja naredb

Po splošnih navodilih so organi, ki jim je naložena skrb za brambo pred napadi iz zraka, sledeči:

A. Za vodstvo brambe z aktivnimi sredstvi: Pristojni organi vojne sile; v njihovo pristojnost spada tudi ureditev obveščevalne službe o gibanju sovražnih zrakoplovov ter tudi določanje vseh pasivnih mer v območju delovanja in službe edinic in ustanov vojne sile.

B. Za brambo države in prebivalstva s pasivnimi sredstvi so pristojni:

1. organi vojaških oblastev: inšpekcija državne brambe, poveljstva armijskih oblastev, poveljstva divizijskih oblastev in poveljniki mest;

2. oblastva notranje uprave: ministrstvo notranjih poslov, občna notranja oblastva (bani, upravnik mesta Beograda, sreski načelniki), mestna poglavarstva s svojimi posebnimi mestnimi odbori;

3. ostali organi vrhovne državne uprave: vsa ostala ministrstva z odgovarjajočimi podrejenimi organi;

4. javne in zasebne ustanove, društva in organizacije, uprave industrijskih, rudarskih in drugih podobnih podjetij, raznih zavodov in ustanov, uprave raznih društev, organizacij in korporacij.

Dolžnosti organov za brambo države s pasivnimi sredstvi

I. Organi vojaških oblastev:

a) Inšpekcije državne brambe: V njen delokrog spada skrb za splošno organizacijo priprav za brambo, upravljanje vseh pripravljalnih del in izvajanje obrambe v državi; proučevanje vprašanja o ogroženosti važnejših naselbin in objektov, ki so pomembni za državno brambo; ugotavljanje najprimernejših tipov vseh pripomočkov za skupno in posamično zaščito in skrb za proizvodnjo teh sredstev v državi; upravljanje poslov, ki se nanašajo na evakuacijo prebivalstva, na poučevanje potrebnih edinic in ustanov za službo obrambe, obveščanja in vežbanja s prebivalstvom; skrb za šolanje inštruktorjev in učiteljev za poučevanje prebivalstva; splošno nadzorstvo in kontrola nad primernim in pravočasnim izvajanjem vseh priprav za obrambo; pregledovanje in odobravanje načrtov ter navodil, ki se nanašajo na obrambo države s pasivnimi sredstvi v najvažnejših krajih; skrb za določevanje časa, ko je treba ukreniti potrebne priprave; skrb za primerno uporabo prevoznih sred-

stev pri obrambi, posebno onih, ki bodo na razpolago službi državne brambe.

b) Poveljstva armijskih oblastev vršijo delo pri pripravah za obrambo in izvrševanje le na območju armijskega oblastva glede delovanja organov vojaških oblastev in njih sodelovanja z organi upravnih oblastev ter glede zaščite industrijskih podjetij, ki služijo državnim brambam; ona dajejo navodila glede obveščevalne službe in javljanja nevarnosti; izdajajo navodila in naredbe za gašenje luči na ozemlju armijskega oblastva; vodijo priprave za maskiranje, v kolikor se tiče vojaških interesov in nadzorujejo uporabo sredstev za umetno zameglitev od strani civilnih organov; sodelujejo s pristojnimi bani v vprašanih evakuacije ter gasilske in sanitetne službe; skrbijo na svojem ozemlju za zaščito materialnih sredstev, ki so potrebna za preskrbo vojske; ukrepajo vse za obrambo objektov, ki so važni za državno obrambo, pa jih ne bodo branili oddelki vojske; skupno z bani organizirajo potrebne oddelke in ekipe za obrambno službo ter vodijo njih pouk; pregledujejo in odobravajo načrte in navodila za obrambo onih krajev, ki so važni z vojaškega stališča in ki jih ne pregleduje inšpekcija državne brambe, in nadzorujejo, kako se izvršujejo pripravljala dela za obrambo, v kolikor spadajo v delokrog vojaških oblastev in industrijskih podjetij, ki služijo državnim brambam.

c) Poveljstva divizijskih oblastev so izvršilni organi poveljstva armijskih oblastev z istim delokrogom.

d) Poveljniki mest so izvršilni organi poveljstev armijskih in divizijskih oblastev za opravila po gori opisanem delokrogu teh oblastev.

V mobilnem in vojnem stanju spada upravljanje obrambe posameznih naselbin v pristojnost poveljnika ali starešine, ki mu je poverjena obramba tistega mesta z aktivnimi sredstvi. V krajih, kjer ni posebnega poveljstva brambe proti napadom iz zraka, postanejo sami od sebe poveljniki dotičnih krajev vsakokratni najstarejši vojni ali mornariški poveljniki in odredijo vse potrebno za najprimernejšo obrambo.

V naselbinah, kjer so stalne garnizije vojske, morajo poveljniki mest nuditi mestnim upravnim oblastvom in ostalim organom, ki skrbijo za zaščito prebivalstva, vsako pomoč in podporo. V takih krajih vodijo priprave in vršijo obrambo poveljniki, ki postanejo sami od sebe predsedniki mestnih odborov za obrambo pred napadi iz zraka.

II. Oblastva notranje uprave:

a) Ministrstvo notranjih poslov vodi za izvrševanje obrambe pred napadi iz zraka posle in priprave, ki spadajo v delokrog upravnih oblastev, ter jim izdaja potrebna navodila; sporazumno z vojnim ministrstvom določa naselbine, ki se morajo pripravljati na obrambo; sporazumno z vojnim ministrstvom, ministrstvom za socialno politiko in ministrstvom za narodno zdravje rešuje najvažnejša vprašanja, ki se tičejo evakuacije; organizira policijsko službo za potrebe obrambe in predpisuje način dela podrejenih organov za slučaj napada; skrbi za zavarovanje podrejenih uradov in ustanov in zasigura kredite v ta namen.

b) Obča upravna oblastva. Dolžnost banov in upravnika mesta Beograda je, vršiti posle, ki so v zvezi z organizacijo obrambe na njihovih ozemljih, v kolikor so za to pristojna njim podrejena oblastva; naj od-

redijo važna podjetja, ki ne spadajo k industriji državne obrambe, ki se pa morajo primerno zavarovati; naj odobrijo načrte za evakuacijo v območju svojih banovin sporazumno z ministrstvom notranjih poslov in rešijo naj vsa vprašanja, ki se tičejo evakuacije; naj organizirajo policijsko gasilsko in zdravstveno službo na svojih ozemljih; naj sodelujejo s poveljniki armijskih oblastev; naj skrbe za zaščito podrejenih uradov, za obveščanje in vežbanje prebivalstva; naj nadzorujejo izvajanje vseh pripravljanih mer na svojem ozemlju, v kolikor se to nanaša na delokrog vseh ostalih oblastev, razen vojaških.

Sreski načelniki delajo po pooblastilih in navodilih bana.

V pristojnost krajevnih upravnih oblastev spada v celoti vsa priprava in izvedba obrambe pred napadi iz zraka dotičnih krajev s pasivnimi sredstvi, in sicer v krajih, kjer se nahajajo vojna oblastva, pod vodstvom poveljnika mesta, v vseh ostalih krajih pa samostojno ali pa pod vodstvom starešine mestnega policijskega oblastva, ako je v kraju tako oblastvo.

Za izvrševanje svojih nalog ustanavljajo obča upravna oblastva posebne odbore, in sicer:

1. Na ozemlju banovine banovinske odbore, ki jim predseduje ban, in v katerih je kak višji banovinski uradnik stalni tajnik. Tajnik naj pokrene vsa vprašanja v zvezi z delom odbora. Predstavniki vojske in mornarice, trgovine in industrije, prometa, gradbenikov, socialne politike, narodnega zdravja, gozdov in rudnikov, vojnega in civilnega zdravstva, gasilstva, orožništva, občinskih uprav večjih mest, uprav najvažnejših industrijskih podjetij, gospodarskih zbornic, rdečega križa in drugih javnih organizacij ter potrebni tehnični strokovnjaki so tudi člani tega odbora. Odbor sestavi posebne podkomisije za proučevanje in obravnavanje posameznih vprašanj.

2. V vseh večjih naseljenih krajih, ki bi mogli biti izpostavljeni napadom iz zraka, naj se sestavijo mestni odbori, ki naj služijo pristojnim oblastvom kot posvetovalni organ glede organizacije in priprave vseh obrambnih mer s pasivnimi sredstvi. Člani mestnih odborov so predstavniki vojske in mornarice, občega upravnega in samoupravnega oblastva, šol, važnejših državnih uradov, zdravstva, važnejših industrijskih in gospodarskih podjetij, rdečega križa in drugih javnih organizacij, ravnatelj vodovoda in razsvetljava, gasilstva in drugi potrebni tehnični strokovnjaki. V velikih mestih naj se snujejo taki odbori po potrebi za vsak mestni okraj. Sestavo odbora določi občinski odbor sporazumno s poveljstvom mesta in starešino mestnega policijskega oblastva. Predsednik odbora je poveljnik mesta, kjer ga ni, pa starešina mestnega policijskega oblastva, kjer tudi tega ni, predsednik občine. Delo se vrši po posebnih podkomisijah, ki se sestavijo za posebna vprašanja iz mestnega odbora.

Na banovinske in mestne odbore pade vse breme reševanja vseh vprašanj, ki se tičejo obrambe pred napadi iz zraka, in oni naj uredijo vse delo na svojem teritoriju.

III. Ostali organi državne uprave:

a) Vsa ostala ministrstva, ki naj bi se brigala za zaščito in ureditev podrejenih uradov, da se bo mogla pravilno vršiti potrebna služba o priliki morebitnih napadov, naj izdajo primerna navodila za zaščito podrejenih ustanov; naj sodelujejo z ministrstvi drugih poslov v vprašanjih, ki se tičejo priprav za obrambo, in ki tako sodelovanje zahtevajo; naj zagotavljajo potrebne kredite za zaščito podrejenih jim uradov in vršijo nadzorstvo nad storjenimi sklepi.

b) Uradi uprave, zavodov in drugih ustanov za posamezne stroke državne uprave organizirajo svojo službo tako, da bo v času morebitnih napadov popolnoma pripravljena naglo poslovati in uporabljati vsa potrebna sredstva in potrebni material, in sicer po naredbah višjih oblasti. K dolžnostim važnejših ustanov, n. pr. železniških postaj, pristanišč, industrijskih in sličnih podjetij, pa spada razen tega še organiziranje in izvajanje obrambe s pasivnimi sredstvi in izdajanje potrebnih ukrepov v to svrhu, toda le po naredbah pristojnih oblastev in v sodelovanju z mestnimi upravnimi oblastmi, ako so take v dotični naselbini.

IV. Javne in zasebne ustanove, društva in organizacije

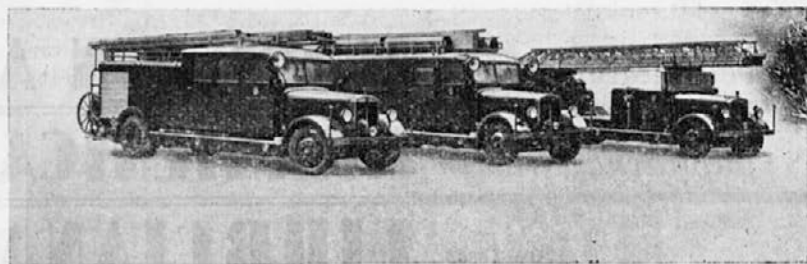
Njih dolžnost je le zaščita. Industrijska in druga podjetja v službi državne obrambe so dolžna, da pripravijo popolno organizacijo za obrambo pod nadzorstvom poveljnika armijskega oblastva. Zasebne šole in človekoljubna ter patriotska društva morajo sodelovati s pristojnimi oblastmi pri organiziranju obrambe. Društvo rdečega križa in gasilska društva nudijo po svojem značaju pristojnim oblastvom odlično pomoč pri obrambi.

Tu smo prikazali organe in njihove dolžnosti, ki naj skrbijo po »Splošnih navodilih« za obrambo pred napadi iz zraka. Povedati se pa mora, da so te uredbe splošnih navodil spremenjene s projektom uredbe za zaščito države pred napadi iz zraka. V glavnem ostanejo pa vendarle funkcije in organi isti — posebnega pomena pa je dejstvo, da predvideva uredba neko interministerialno komisijo vseh ministrstev, razen vojnega, pod predsedstvom pomočnika notranjega ministra, ki naj bi prevzela vrhovno upravljanje zadev, ki jih naj pokrenejo področni organi in ustanove vseh ministrstev za obrambo države pred napadi iz zraka.

Za čim uspešnejšo obrambo posameznih krajev in objektov je nujno, da se izvršijo še v mirnem času razne zaščitne mere po določenem načrtu, ki ga pripravljajo pristojni izvršilni organi na terenu — to so mestne oblasti za naselbine ter uprave posameznih objektov in ustanov izven naseljenih krajev za te ustanove — pod nadzorstvom kompetentnih višjih organov.

(Dalje sledi)

»GASILEC« izhaja vsakega 20. v mesecu in stane za člane letno 20 din, za čete in župe 25 din, za občine in druga oblastva ter zasebnike pa 30 din. Naročnina za inozemstvo 40 din. Posamezna številka stane 2.50 din. — List izdaja Gasilska zajednica za dravsko banovino v Ljubljani, zanjo odgovarja Franc Kramberger, mestni uradnik v Mariboru. — Urednik Franc Kramberger, mestni uradnik v Mariboru. — Tehnični, oziroma strokovni sestavki se objavijo šele potem, ko jih pregleda zajedničin gasilski inspektor. — Tisk Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, predstavnik Albin Hrovatin.

SAMSA FRAN, trgovina gosliškega orodja in potrebščin, Zagreb, Maruličev trg 12

LASTNIK ŠIME DESPOTOVIĆ, zastopnik prve svetovne tovarne Magiruswerke, Ulm na Donavi

katera edina sama izdeluje vse vrste lestev, začeniši od 2 do 60 m višine, vse vrste motornih brizgalk od 14 do 120 KS, ki dajo od 400 do 3.600 l vode ali 2.000 do 10.000 l pene v minuti z 12 curki itd., s katerimi oskrbujejo ves svet. Tovarna Magirus posluje po vsem svetu, tvrdka Samsa pa posluje v naših krajih preko 30 let. Razen strojev in opreme za iste, kakor opremo za gasilce, zlasti priporočam vse vrste cevi, mask, zastav, štopiljk itd.

Gasilci, kupujte edino Magirusove najpopolnejše stroje, ki gasijo po volji z vodo ali s peno.

Blago dajem po tovarniški ceni. Zahtevajte specialne ponudbe.

K. Rosenbauer & drug, Celje

Priporoča prvovrstne najmodernejše motorne
brizgalne urejene na avtomatično krožno, vodno
in zračno hlajenje. — Agregati s 5 do 26 KS

Avtomobilske brizgalne vseh vrst

Sesalke za črpanje vode iz kleti s posebnim motorjem

Sesalne in tlačne cevi vseh vrst

Zahtevajte ponudbe in predvajanje. — Cene zmerne

Največji slovenski • **M E S T N A**
pupilarnovarni • **H R A N I L N I C A**
zavod • **L J U B L J A N A**

Stanje vlog preko din 420,000.000.—

Lastne rezerve nad din 26,000.000.—

Dovoljuje posojila proti vknjižbi

Za vse obveze hranilnice jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

GASILSKE ČETE, POZOR!

*Preden si nabavite potrebne cevi. Vas vljudno vabim,
da si ogledate mojo zalogo*

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

*najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke tovarne
H Klinger, za katero imam samoprodujo za vso Slovenijo
Cevi je preizkusila komisija gasilske zajednice Dravske
banovine v Ljubljani in nabavo istih priporoča*

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA C. 31

MARIBOR, VETRINJSKA UL. 20

CELJE, KRALJA PETRA C. 33

VELIKA ZALOGA: Gumiranih cevi vseh vrst, gumiranih spiralnih sesalnih cevi - Normalne spojke iz 1a medenine itd. - Najnižje cene! - Zahtevajte cenik!

SAMOPRODAJA GASILSKIH CEVI!

